

TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

TER INFORMATIE

Aan
de minister
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directoraat-Generaal
Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief ter voorbereiding op Commissiedebat box 3 van 18 april 2024

Datum

10 april 2024

Notanummer

2024-0000226740

Bijlagen

1. Brief Tweede Kamer
2. Brief Eerste Kamer
3. Staatssteunanalyse
4. Bijlage aantallen aangiften
5. Openbaar te maken nota's

Aanleiding

Op 18 april 2024 staat er een Commissiedebat over box 3 gepland met de Vaste Kamercommissie Financiën. U (stas F&B) heeft aan de Kamer toegezegd om de resultaten uit de uitvoeringstoets voorafgaand aan het debat met de Kamer te delen. De uitvoeringstoets is echter nog niet afgerond, maar met bijgevoegde brief informeert u de Kamer alvast over de voorlopige uitkomsten van de uitvoeringstoets. De verzending van de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer is gepland op maandag 15 april.

Beslispunt 1 – Brieven Eerste en Tweede Kamer

Bent u akkoord met het versturen van de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer? Zo ja, dan vragen wij u (Stas F&B) de brieven (bijlage 1 en 2) te ondertekenen.

Kernpunten

- In de Kamerbrief wordt ingegaan op de volgende onderdelen:
  1. Voorbereidingen arrest Hoge Raad;
  2. Staatssteunanalyse onroerend goed en aandelen in startups en familiebedrijven;
  3. Verduidelijking belastingen van (eigen gebruik) onroerend goed in box 3;
  4. Motie van Rooijen (alleen in Eerste Kamerbrief)
  5. Voorlopige uitkomsten uitvoeringstoets.
- Op onderdelen 1 t/m 4 heeft u (Stas F&B) al eerder commentaar gegeven, dat is verwerkt in de voorliggende versie.
- Uit de voorlopige uitkomsten van de uitvoeringstoets komt naar voren dat het conceptwetsvoorstel grote gevolgen heeft voor belastingplichtigen en voor de uitvoering. Er worden momenteel enkele mogelijke mitigerende maatregelen onderzocht die het eindoordeel van de uitvoeringstoets kunnen beïnvloeden.
- In de brief worden de voorlopige uitkomsten van de uitvoeringstoets toegelicht. Zodoende wordt de Kamer wel geïnformeerd over het huidige inzicht in de uitvoeringsgevolgen, maar wordt – in afwachting van interne onderzoeken naar mitigerende maatregelen – een definitief oordeel van de uitvoeringstoets uitgesteld. Ook worden de nog onzekere variabelen in de planning toegelicht.

19.04.24
 ja, na
 aanpassing.
 Onders
 4. In brief
 alle het
 conclusies 4.
 Tekst (8
 pagina's)
 hanteer in
 aparte
 bijlage. Het
 oordeel
 komt
 leesbaar te
 goede

Probeer van de 8 pagina's
 tekst maximaal 4-5 te maken
 Maak het kernachtig.

- In de conclusie wordt een brede reflectie geschetst van de huidige situatie en de voor- en nadelen van verschillende stelsels.

Beslispunt 2 – Openbaar maken beslisnota's

Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan de openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

- In de openbaar te maken bijlage "Overzicht lopende box 3-procedures" is de kolom met bijzonderheden over de hofuitspraken gelakt in verband met het procesbelang van de staat.

ja
MM

Communicatie

Deze brief maakt onderdeel uit van de brede communicatiestrategie richting het box 3 debat op 18 april die al met u besproken is.

Politiek/bestuurlijke context

Met het versturen van de brief naar de Eerste Kamer wordt de motie van het lid Van Rooijen afgedaan.¹ De motie verzoekt het kabinet primair de vermogenswinstbelasting onderdeel te laten zijn van de belastinghervorming.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In de openbaar te maken bijlage "Overzicht lopende box 3-procedures" is de kolom met bijzonderheden over de hofuitspraken gelakt in verband met het procesbelang van de staat.

¹ Kamerstukken II 2023/24, 32140, nr. 170.

Doc nr.	Datum	Titel doc.	Lakgronden
1	12-12-2023	Motie van het lid Van Rooijen - Voorgesteld 12 december 2023	
2	5-2-2024	Nota-stasFB- Reguliere nota box 3 - bespreking 12 februari 2024	Persoonsgegevens
3	5-2-2024	Terugverdiensysteem volledig vermogenswinst	
4	7-2-2024	Overzicht lopende box 3-procedures bij Hoge Raad (HR)	Procesbelang v/d staat
5	12-2-2024	Brief 'Reactie op uw verzoek over box 3'	Persoonsgegevens
6	26-2-2024	Kritieke Paden Planning Toekomstig Stelsel Box 3	
7	26-2-2024	Tijdslijn Aanvullend Herstel Box 3	
8	26-2-2024	Nota-stasFB- Reguliere nota box 3 - bespreking 4 maart 2024	Persoonsgegevens
9	18-3-2024	Nota-stasFB-Reguliere nota box 3 - bespreking 26 maart 2024	Persoonsgegevens
10	18-3-2024	Overzicht Kamerstukken Box 3	
11	27-3-2024	Nota-stasFB-Vorbereidingsbrief CD box 3	Persoonsgegevens

---

Vergaderjaar 2023-2024

---

36 418 Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2024)

S **MOTIE VAN HET LID VAN ROOIJEN**
Voorgesteld 12 december 2023

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de belastinghervorming mede beoogt uit te gaan van het werkelijke rendement;

overwegende dat in de internetconsultatie over deze hervorming een concept voor een vermogensaanwasbelasting is opgenomen;

overwegende dat een vermogensaanwasbelasting niet gebaseerd is op het werkelijk behaalde rendement en niet gerealiseerde waardeinstijgingen als werkelijk behaald rendement beschouwt;

overwegende dat in de voorbereiding van een nieuw stelsel het werkelijk behaalde rendement uitgangspunt dient te zijn;

overwegende dat een vorm van vermogenswinstbelasting het meest aansluit bij dit uitgangspunt;

verzoekt het kabinet primair de vermogenswinstbelasting onderdeel te laten zijn van de belastinghervorming,

en gaat over tot de orde van de dag.

Van Rooijen

ma 12/2 - 11⁰⁰ uur

Weeher d'kas

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister (ter info)

Persoonsgegevens

nota

Reguliere nota box 3 - bespreking 12 februari 2024

Datum

5 februari 2024

Notanummer

2024-0000157697

Bijlagen

1. Staatssteunanalyse
2. Motie-Van Rooijen
3. Terugverdiendtijd VWB
4. Cassatieprocedures
5. Conceptreactie koepels

Aanleiding

Op maandag 12 februari staat er een regulier overleg box 3 met u gepland. Ter voorbereiding op dit overleg leggen we u enkele punten voor in deze nota. De volgende informatiepunten komen in de nota aan de orde:

- Staatssteunanalyse uitzonderingen box 3
- Motie-Van Rooijen
- Overzicht cassatieprocedures box 3

Daarnaast zal het volgende beslispunt aan u worden voorgelegd:

- Reactie op koepelorganisaties

08.02.24

Dak
Eerst besprek
Muc

Informatiepunt 1 – Staatssteunanalyse uitzonderingen box 3

NautaDutilh heeft, op uw verzoek, een staatssteunanalyse (second opinion) uitgevoerd met betrekking tot de voorgenomen behandeling van onroerende zaken en aandelen in startups en familiebedrijven in het voorstel Wet werkelijk rendement box 3. In bijlage 1 treft u het memorandum aan waarin de bevindingen tot op heden zijn vermeld. Iemand van NautaDutilh kan, indien gewenst, tijdens het overleg een toelichting geven op de bevindingen.

Kern

- Onderzocht is of er vanuit staatssteunperspectief bezwaren zijn om voor onroerende zaken en aandelen in startups en familiebedrijven een vermogenswinstbelasting (VWB) toe te passen in afwijking van de hoofdregel waarbij bezittingen en schulden via een vermogensaanwasbelasting (VAB) in de heffing worden betrokken.
- De staatssteunregels zijn enkel van toepassing op een belastingmaatregel wanneer hetzij de belastingplichtige zelf een 'onderneming' is, hetzij de belastingplichtige zelf geen 'onderneming' in de zin van de staatssteunregels is, maar via de belastingplichtige een indirect voordeel kan worden verleend aan andere ondernemingen.
- De beoordeling of sprake is van staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1 VWEU wordt vervolgens stapsgewijs gemaakt. Stap 1 betreft het vaststellen van het juiste referentiestelsel.
- Stap 2 beoordeelt of sprake is van een afwijking van het referentiestelsel waarbij bepaalde ondernemingen (indirect) bevoordeeld worden ten opzichte van ondernemingen die zich in een vergelijkbare juridische en feitelijke situatie bevinden.

102/02./24

Dave

- Ten slotte toetst *Stap 3* of de geconstateerde discriminatoire afwijking gerechtvaardigd kan worden door de aard en opzet van het referentiestelsel.
- Indien sprake is van een ongelijke behandeling is het vanuit staatssteunperspectief van belang dat het onderscheid te verantwoorden is aan de hand van objectieve criteria, die de begunstigde ondernemingen specifiek onderscheiden van de overige ondernemingen die niet eenzelfde voordeel verkrijgen. Hierbij moeten juist die kenmerken bijdragen aan of passen bij de specifieke doelstellingen van de betrokken belastingregel (in casu de Wet inkomstenbelasting 2001 als geheel of box 3).
- NautaDutilh ziet mogelijkheden voor het hanteren van een VWB voor onroerende zaken en voor aandelen in startups. Zij concluderen dat een afwijkende regeling voor aandelen in familiebedrijven (voorlopig) niet goed te verantwoorden is en derhalve niet gerechtvaardigd kan worden door de aard en opzet van de Wet inkomstenbelasting (Wet IB 2001) als geheel of box 3. Een dergelijke afwijking zou derhalve leiden tot onrechtmatige staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU.

Toelichting

Onroerend goed

- Het exploiteren van woningen en andere onroerende zaken kan kwalificeren als een economische activiteit, waarmee een natuurlijk persoon – met onroerende zaken in box 3 - voor dat aspect zou kwalificeren als onderneming in de zin van de staatssteunregels.
- Voor zover met deze alternatieve regeling al een voordeel verleend wordt, rijst de vraag ten opzichte van wie dit voordeel verkregen zou worden en daarmee of wel sprake kan zijn van een afwijking. NautaDutilh ziet vooralsnog geen ondernemingen/marktdeelnemers die zich, in het licht van de doelstellingen van de referentieregeling, in een juridisch en feitelijk vergelijkbare situatie bevinden.
- Aangenomen dat deze er niet is, kan er ook geen sprake van zijn van een afwijking van het referentiestelsel en derhalve zal het niet leiden tot onrechtmatige staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, VWEU.

Startups

- Een maatregel kan ook worden gekwalificeerd als een steunmaatregel ten voordele van ondernemingen als zij door die maatregel indirect worden begunstigd. In dit geval kan er sprake zijn van een indirect voordeel aan startups en familiebedrijven waarvan een aandelenbelang van minder dan 5% wordt gehouden door natuurlijke personen.
- De vraag is vervolgens of de ondernemingen wier aandelenbelangen in aanmerking komen voor een VAB zich in een juridisch en feitelijk vergelijkbare situatie bevinden als de ondernemingen wier aandelenbelangen in aanmerking komen voor een VWB. Op voorhand lijkt dat het geval. Natuurlijke personen investeren in beide type ondernemingen.
- Hoewel NautaDutilh verwacht dat de Europese Commissie een VWB voor startups in het nieuwe box 3-stelsel zal zien als afwijking van de referentieregeling, menen zij dat er goede argumenten zijn om te betogen dat toepassing van de VWB gerechtvaardigd is in het licht van de doelstellingen van de Wet IB 2001. Daarbij merken zij op dat van groot belang is om een voldoende concrete definitie van startups te formuleren. Een te ruime definitie zou de rechtvaardiging van de afwijking vanuit staatssteunperspectief kwetsbaar maken.

Familiebedrijven

- NautaDutilh ziet (vooral nog) geen rechtvaardiging van een afwijkende regeling voor familiebedrijven ten opzichte van de referentieregeling.
- Dat hangt in de eerste plaats samen met de (zeer) ruime definitie van familiebedrijf in het wetsvoorstel. Door de brede definitie en daarmee de grote onderlinge verschillen, is het lastig om een consistente en eenduidige onderbouwing te formuleren die voldoende precies van toepassing is op de begunstigde ondernemingen op basis van rechtvaardigingsgronden die aanvaardbaar zijn in het licht van de doelstellingen van de Wet IB 2001, te weten het draagkrachtbeginsel, minder kans op belastingontwijking en betere administratieve beheersbaarheid.
- Echter, ook in het geval van een nauwere definitie blijft lastig te onderbouwen waarom een onderscheid tussen familiebedrijven en andere bedrijven gerechtvaardigd is en past binnen de doelstellingen van de Wet IB 2001.
- In het kader van het draagkrachtbeginsel wordt veelal verwezen naar het conservatieve dividendbeleid van familiebedrijven. Ook die onderbouwing is lastig. Enerzijds omdat sprake is van een heel brede groep familiebedrijven en dit uitgangspunt niet voor de gehele groep zal opgaan. En, anderzijds, omdat die stelling niet goed te onderbouwen is met cijfers of andere onafhankelijke onderzoeksresultaten. NautaDutilh is in ieder geval niet bekend met onderzoeken die uitwijzen dat familiebedrijven (ongeacht haar leeftijd/vorm/omzet/activiteiten) inderdaad in de regel een conservatief dividendbeleid voeren, enkel omdat zij een familiebedrijf zijn.

Informatiepunt 2 – Motie-Van Rooijen

Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2024 door de Eerste Kamer is de Motie-Van Rooijen (bijlage 2) aangenomen. In deze motie wordt de regering verzocht primair de vermogenswinstbelasting onderdeel te laten zijn van de belastinghervorming. Tijdens het overleg willen wij graag het vervolg hiervan met u bespreken.

In bijlage 3 vindt u een inschatting van de budgettaire consequenties van een box 3-stelsel waarbij het werkelijk rendement van alle bezittingen en schulden via een vermogenswinstbelasting in de heffing wordt betrokken. Gezien het evenwichtige voorstel voor het toekomstige box 3-stelsel dat er nu ligt - als hoofdregel de vermogensaanwasbelasting en voor bepaalde niet-liquide bezittingen een vermogenswinstbelasting - zien wij geen reden om voor alle bezittingen uit te gaan van een vermogenswinstbelasting.

Informatiepunt 3 – Overzicht cassatieprocedures box 3

U heeft verzocht om een overzicht van de cassatieprocedures over box 3, inclusief de rechtsvragen die aan de orde zijn. Dit overzicht is als bijlage (bijlage 4) bijgevoegd.

Beslispunt 1 – Reactie op koepelorganisaties

Wij adviseren u akkoord te gaan met bijgaande reactie aan belangenorganisaties (bijlage 5), en deze te ondertekenen. Gaat u daarmee akkoord?

//

Kern

- Op 22 januari jl. hebt u overleg gehad met verschillende belangenorganisaties¹.
- Aanleiding was de vraag in hoeverre belastingplichtigen nu een verzoek tot ambtshalve vermindering moeten indienen om aanspraak te kunnen maken op uitkomsten van het arrest van de Hoge Raad over box 3 dat wordt verwacht in maart 2024 (inmiddels heeft de Hoge Raad aangegeven dat de oorspronkelijk beoogde datum van 18 maart niet wordt gehaald. De Hoge Raad heeft nog geen nieuwe planning doorgegeven).
- Hierover hadden de belangenorganisaties u op 22 november 2023 een brief gestuurd. Op 14 december 2023 hebt u een reactie gestuurd aan de belangenorganisaties.
- In uw reactie is aangegeven dat bij aanslagen over 2019-2022 waar het rechtsherstel van toepassing was en die onherroepelijk vaststaan, het doen van een verzoek tot ambtshalve vermindering vóór het arrest van maart 2024 niet tot meer rechten leidt dan wanneer een verzoek ná het arrest van maart 2024 wordt gedaan. Kortom, belastingplichtigen in deze situatie krijgen niet meer rechten als zij nog vóór het arrest een verzoek tot ambtshalve vermindering indienen. Zij kunnen dus het arrest afwachten zonder rechten te verliezen. Dat betekent echter niet dat al deze belastingplichtigen recht krijgen op aanvullend rechtsherstel, hiervoor is na het arrest mogelijk een politieke afweging vereist.
- Bij het overleg van 22 januari jl. hebben de belangenorganisaties een notitie uitgedeeld waarin zij om een toezegging vragen dat het HR-arrest van maart 2024 automatisch geldt voor alle belastingplichtigen met box 3-vermogen voor de belastingjaren 2017 en verder.
- Tijdens het overleg van 22 januari jl. heeft u uitgelegd na het arrest de verschillende opties zorgvuldig te willen uitwerken voor politieke besluitvorming en dat u hierop niet wilt vooruitlopen.
- Wij hebben een schriftelijke reactie langs deze lijnen opgesteld. Deze conceptreactie hebben wij op 31 januari jl. besproken met de belangenorganisaties.
- Hoewel de belangenorganisaties blijven aandringen op een toezegging (dit neemt voor hen immers alle risico's en onzekerheden weg), lijken zij wel begrip te hebben voor uw standpunt en overwegingen.
- Op basis van het overleg hebben wij een passage toegevoegd waarin wordt aangegeven dat u begrip heeft voor de zorgen van belangenorganisaties over de (gelijke) behandeling van verschillende doelgroepen inzake box 3, dat u dit onderwerp in acht zal nemen bij de politieke besluitvorming en dat u na het arrest opnieuw in overleg zal treden met de belangenorganisaties.

Communicatie

Niet van toepassing.

¹ Koepelorganisaties van fiscale dienstverleners (NBA, NOAB, NOB, RB en SRA), Consumentenbond, Bond voor Belastingbetalers.

Politiek/bestuurlijke context

In de procedurevergadering van 8 februari jl. heeft de Tweede Kamercommissie voor Financiën verzocht om op korte termijn een commissiedebat Box 3 in te plannen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Terugverdiëntijd stelsel volledig vermogenswinst

Een stelsel waarbij inkomen uit vermogen belast wordt via een vermogenswinstbelasting heeft een lange ingroeiperiode. Inkomen uit vermogen wordt namelijk pas belast op het moment van verkoop. In dit document worden de geraamde opbrengsten van een vermogenswinstbelasting afgezet tegen die van het basispad. Het basispad voor box 3 is vanaf 2027 het oude stelsel-2022 zonder rechtsherstel, inclusief de structureel aangepaste leegwaarderatio en het structureel verhoogde tarief uit de Belastingplannen 2023 en 2024 (per amendement). De derving die de eerste jaren wordt opgelopen (met de huidige parameters) wordt pas in 2049 (23 jaar na invoering) ingelopen (zie Tabel 2 en Figuur 1). Onderstaande parameters zijn gebruikt voor deze raming, merk op dat andere varianten mogelijk zijn.

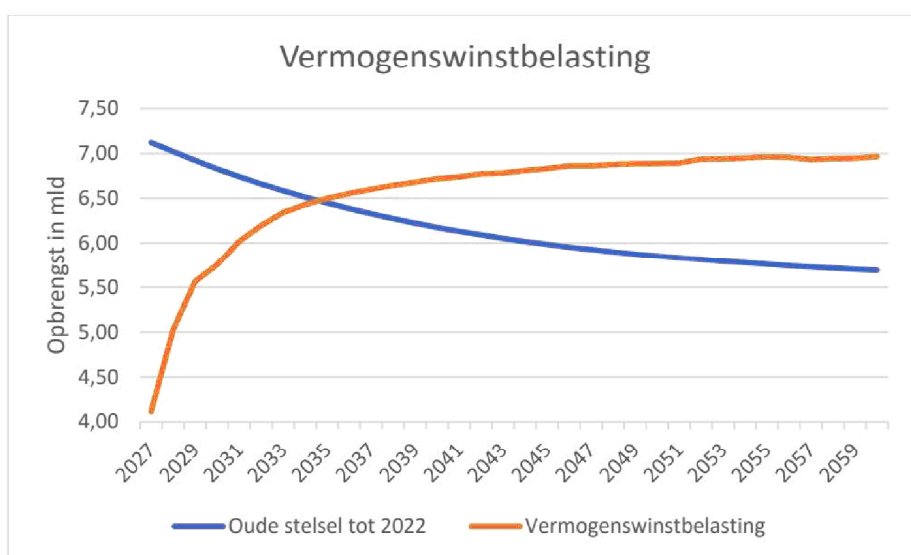
Tabel 1 Parameters vermogenswinstbelasting.

VARIANT 1	
TARIEF	36%
FORFAIT EIGEN GEBRUIK	5%
HEFFINGVRIJ INKOMEN	€1.000
VERLIESDREMPEL	€500

Tabel 2 Geraamde budgettaire opbrengsten van een stelsel met volledig vermogenswinstbelasting afgezet tegen het oude stelsel tot 2022 (exclusief rechtsherstel, inclusief de structureel aangepaste leegwaarderatio en het structureel verhoogde tarief uit de Belastingplannen 2023 en 2024 (per amendement)), in miljarden euro's zowel per jaar als cumulatief.

VARIANT 1		
JAAR	In jaar	Cumulatief
2027	-3.01	-3.01
2028	-2.00	-5.00
2029	-1.36	-6.36
2030	-0.98	-7.34
2031	-0.66	-8.00
2032	-0.42	-8.42
2033	-0.21	-8.63
2034	-0.07	-8.70
2035	0.13	-8.57
2036	0.13	-8.44
2037	0.26	-8.18
2038	0.37	-7.81
2039	0.46	-7.35
2040	0.61	-6.74
2041	0.57	-6.17
2042	0.69	-5.48
2043	0.68	-4.80
2044	0.84	-3.96
2045	0.83	-3.14
2046	0.91	-2.23
2047	0.96	-1.27
2048	0.99	-0.28
2049	0.98	0.70

2050	1.05	1.75
2051	1.05	2.80
2052	1.10	3.90
2053	1.11	5.02
2054	1.30	6.31
2055	1.16	7.47
2056	1.19	8.66
2057	1.26	9.92
2058	1.17	11.09
2059	1.25	12.33
2060	1.27	13.61
STRUC (2060)	1.27	13.61

Figuur 1 Geraamde budgettaire opbrengsten van een vermogenswinstbelasting en het oude stelsel tot 2022 (exclusief rechtsherstel, inclusief de structureel aangepaste leegwaardering en het structureel verhoogde tarief uit de belastingplannen 2023 en 2024 (per amendement)).

Overzicht lopende box 3-procedures bij de Hoge Raad (HR)

1. Procedures inzake het rechtsherstel box 3

- De algemene vraag is of het rechtsherstel volgens de Wet rechtsherstel box 3 in overeenstemming is met het EVRM en het Kerstarrest. Er lopen verschillende zaken over zowel de algemene vraag als over specifieke vraagstukken (zie kolom bijzonderheden hofuitspraak).
- In alle procedures (m.u.v. de eerste van de lijst, nr. 22/01571) is namens de staatssecretaris cassatieberoep tegen de hofuitspraak ingesteld. De gerechtshoven bieden de belanghebbenden compensatie terwijl het voordeel uit sparen en beleggen ingevolge het Besluit/Wet rechtsherstel box 3 (het nieuwe voordeel uit sparen en beleggen) hoger is dan het vóór inwerkingtreding van de Wet rechtsherstel box 3 berekende voordeel uit sparen en beleggen (het oorspronkelijke voordeel uit sparen en beleggen).
- De gerechtshoven geven een beperkte uitleg aan het begrip werkelijk rendement, doordat zij daaronder niet verstaan een ongerealiseerde waardemutatie op een overige bezitting.
- De belanghebbenden in de procedures hebben niet enkel bank- en spaartegoeden, maar ook overige bezittingen (zoals aandelen, certificaten, een tweede woning, een aandeel in een VvE-reservefonds, landbouwgrond, vorderingen of een baar goud).
- De exacte datum waarop het arrest zal worden gewezen, wordt bekend gemaakt een week voordat het arrest (op vrijdag) verschijnt.
- N.n.b.= nog niet bekend, n.v.t. = niet van toepassing (want nog geen lopende HR-procedure).

<i>Zaaknr.</i>	<i>Jaren</i>	<i>Bijzonderheden hofuitspraak</i>	<i>(Voorlopige) datum conclusie A-G</i>	<i>Voorlopige datum arrest</i>
22/01571	2017	Procesbelang v/d staat	9/2/2024	n.n.b.
22/04676	2017		9/2/2024	n.n.b.

23/00653 en 23/00654	2018	Procesbelang v/d staat	A-G conclusie is genomen op 1/9/2023. Zie nota van 6/9/2023, 2023-201253 en van 11/9/2023, 2023-203782	
23/01022	2018		9/2/2024	n.n.b.
23/01736	2017 en 2018		9/2/2024	n.n.b.
23/02894	2017		9/2/2024	n.n.b.
23/03953	2012- 2017		n.n.b.	n.n.b.

23/04469	2017-2019	Procesbelang v/d staat	n.n.b.	n.n.b.
23/04565 en 23/04566	2018		n.n.b.	n.n.b.
23/04313	2017 en 2018		n.n.b.	n.n.b.

		Procesbelang v/d staat		
23/04181	2016 en 2017		n.n.b.	n.n.b.
<i>Binnenkort wordt namens stas pro forma beroep ingesteld</i>	2018		n.v.t.	n.v.t.
<i>Idem</i>	2019		n.v.t.	n.v.t.
<i>Idem</i>	2020		n.v.t.	n.v.t.

2. Procedures inzake rentevergoeding over box 3-compensatie

23/00771	2016-2019	Procesbelang v/d staat	A-G conclusie is genomen op 22/12/2023. Zie nota van 4/1/2024, 2024-7918	30/7/2024
23/00989	2019		<i>Idem</i>	<i>Idem</i>
23/04644	2017 en 2018		n.n.b.	n.n.b.

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Koepelorganisaties van fiscale dienstverleners (NBA, NOAB, NOB, RB en SRA),
Consumentenbond, Bond voor Belastingbetalers

**Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken**
Afdeling Arbeid en Vermogen

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Ons kenmerk
2024-0000158624

Datum 12 februari 2024
Betreft Reactie op uw verzoek over box 3

Geachte heer, mevrouw,

Op 22 november 2023 heeft u mij een brief gestuurd over box 3. Deze brief ging kort gezegd over de vraag of belastingplichtigen nu actie moeten ondernemen om rechten veilig te stellen, met het oog op een nieuw arrest van de Hoge Raad (HR) over box 3 dat wordt verwacht in maart 2024.¹ Bij brief van 14 december 2023 heb ik hierop gereageerd en op 22 januari jl. hebben wij nader overleg gevoerd. U heeft bij dit overleg een notitie gedeeld met het verzoek om een toezegging te doen. In deze brief zal ik op uw verzoek reageren.

Allereerst wil ik alle koepel- en belangenorganisaties bedanken voor de constructieve overleggen over box 3 om procesafspraken te maken over de rechtsvragen over box 3 die voor veel belastingplichtigen van belang zijn. Deze gesprekken hebben geleid tot afspraken over de procedure 'massaal bezwaar plus' voor de zogenoemde 'niet-bezwaarmakers'. Daarnaast hebben we overleg gevoerd over het besluit om lopende bezwaarschriften tegen de vormgeving van het rechtsherstel aan te houden, en om het opleggen van definitieve aanslagen 2021 en 2022 aan te houden, in afwachting van het HR-arrest van maart 2024. Zo wordt waar mogelijk voorkomen dat individuele belastingplichtigen genoodzaakt zijn om individueel te procederen over dezelfde rechtsvragen.

In uw brief van 22 november 2023 en notitie van 22 januari 2024 speelt kort gezegd de vraag of belastingplichtigen die vallen onder de wet Rechtsherstel box 3 voorafgaand aan het HR-arrest van maart 2024 een verzoek tot ambtshalve vermindering moeten doen om aanspraak te kunnen maken op de uitkomsten van dat arrest. U vraagt om een toezegging dat het HR-arrest van maart 2024 automatisch geldt voor alle belastingplichtigen met box 3-vermogen voor de belastingjaren 2017 en verder.

Een belastingplichtige kan een verzoek tot ambtshalve vermindering van een belastingaanslag inkomstenbelasting (hierna: aanslag) doen. De belastinginspecteur vermindert de aanslag als hem is gebleken dat de aanslag te hoog is vastgesteld. Daarbij gelden enkele voorwaarden en uitzonderingen.² In dit geval is van belang dat inspecteur de aanslag niet vermindert als de onjuistheid

¹ Inzake de zaak met conclusie van 1 september 2023, ECLI:NL:PHR:2023:655. In deze brief wordt steeds verwezen naar het HR-arrest van maart 2024, echter is het mogelijk dat het arrest op een ander moment gewezen wordt.

² Artikel 9.6, tweede lid, Wet inkomstenbelasting 2001 juncto artikel 45aa Uitvoeringsregeling IB 2001.

van de aanslag voortvloeit uit jurisprudentie die eerst is geweest nadat die aanslag onherroepelijk vast is komen te staan ('nieuwe jurisprudentie'), tenzij de Minister van Financiën anders heeft bepaald.

In mijn brief van 14 december 2023 heb ik daarom aangegeven dat voor onherroepelijk vaststaande aanslagen de rechtspositie voor deze uitzonderingsgrond niet anders wordt als een verzoek tot ambtshalve vermindering wordt ingediend vóór het nog te wijzen arrest van de Hoge Raad of erna. Beide verzoeken bevinden zich voor de voor de toepassing van de uitzonderingsgrond van 'nieuwe jurisprudentie' in dezelfde rechtspositie en zullen hetzelfde worden behandeld. Het criterium waaraan de uitzonderingsgrond 'nieuwe jurisprudentie' wordt getoetst is het tijdstip waarop de aanslag onherroepelijk is geworden. Na het arrest zal moeten worden bepaald of sprake is van 'nieuwe jurisprudentie' en zo ja, of van deze uitzonderingsgrond afgeweken wordt. Het zorgvuldig uitwerken van de opties voor besluitvorming inclusief alle gevolgen en implicaties zal pas mogelijk zijn na het arrest. Na het arrest zal ik indien aan de orde opties uitwerken en aan het parlement voorleggen. Bij deze opties zal ook aandacht zijn voor de doelgroep van eventueel aanvullend rechtsherstel. Om nu al de gevraagde toezegging te doen zou vooruitlopen op deze besluitvorming. Bij de besluitvorming na het arrest van maart 2024 zullen belastingplichtigen die zich in dezelfde rechtspositie bevinden conform de geldende regelgeving hetzelfde behandeld worden. Ik heb begrip voor de zorgen die de koepel- en belangenorganisaties hebben rondom gelijke behandeling van de verschillende groepen (tijdige bezwaarmakers, massaal bezwaar plus, wel of geen (tijdig) verzoek tot ambtshalve vermindering) die zijn ontstaan in het box 3 dossier en zal dit onderwerp in acht nemen bij de voorbereiding van de politieke besluitvorming in vervolg op het te verwachten arrest van maart 2024. Graag nodig ik de koepel- en belangenorganisaties na het verschijnen van het te verwachten arrest van maart 2024 uit om alsdan nader te overleggen over de gevolgen voor de verschillende groepen belastingplichtigen.

In uw notitie oppert u de mogelijkheid dat de HR – op enig moment – toch andere regels voor het verlenen van ambtshalve vermindering zou formuleren, waardoor toch een verschil zou kunnen ontstaan tussen belastingplichtigen die vóór en ná het arrest van maart 2024 een verzoek tot ambtshalve vermindering hebben gedaan. De Hoge Raad zou dan (i) de uitzonderingsgrond 'nieuwe jurisprudentie' terzijde moeten schuiven, en (ii) zelfstandig een nieuwe eis moeten introduceren die nadelig kan zijn voor belastingplichtigen, namelijk de eis dat een verzoek ambtshalve vermindering vóór het arrest van maart 2024 gedaan moet zijn om tot vermindering te kunnen leiden. Voor een dergelijke eis bestaat geen basis in de geldende regelgeving of wetsgeschiedenis. Dit lijkt mij een zeer onwaarschijnlijke en hypothetische uitkomst. De regels over ambtshalve vermindering zijn bovendien geen onderwerp van geschil in de zaak waar de HR in maart 2024 arrest zal wijzen. In de uitspraak van de rechtbank, gerechtshof en de conclusie van de Advocaat-Generaal spelen deze regels dan ook geen rol. Het lijkt mij daarom ook niet voor de hand liggen dat de HR in het arrest van maart 2024 hierover zal oordelen. Zoals gezegd zal ik na het arrest, indien aan de orde, opties voor besluitvorming voorbereiden, dit in overleg met de koepel- en

belangenorganisaties. Voor de uitzonderingsgrond 'nieuwe jurisprudentie' zullen belastingplichtigen die vóór en ná het HR-arrest van maart 2024 een verzoek tot ambtshalve vermindering hebben gedaan hetzelfde behandeld worden.

Ons kenmerk
2024-0000158624

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

Persoonsgegevens

Marnix L.A. van Rij

Ministerie van Financiën

Kritieke Paden Planning Toekomstig Stelsel Box 3

*Kritieke momenten om inwerkingtreding 2027
te behalen*

Februari 2024

Kritieke paden planning toekomstig stelsel Box 3 | Kritieke momenten om inwerkingtreding 2027 te behalen

Datum	Activiteit/oplevering	Toelichting
harde deadlines		
11 januari 2024	Uitzetten Uitvoeringstoets en overige toetsen en vervolgens verwerken uitkomsten	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeringstoets • Wetgevingstoets J&V • Autoriteit Persoonsgegevens • Raad voor de Rechtspraak • Doenvermogenstoets • Toets van Adviescollege toetsing regeldruk
29 maart 2024	Uitvoeringstoets en overige toetsen afgerond	
4 juni 2024	Ambtelijke vierhoek	
11 juni 2024	Politieke vierhoek	Uiterlijk 14 juni dienen stukken voor de MR op 21 juni ingestuurd te worden. MR kan alleen wetsvoorstel doorgeleiden naar RvS als zowel Uitvoeringstoets als wetgevingsteksten beschikbaar zijn.
21 juni 2024	Behandeling Ministerraad en Adviesaanvraag Raad van State	RvS heeft 3 maanden de tijd om het advies op te stellen. Als het advies binnen is, zijn minimaal 3 weken nodig voor het opstellen van het nader rapport.
1 september 2024	Advies van de Afdeling advisering van de Raad van State ontvangen en respectievelijk verwerken	
1 oktober 2024	Indienen box 3 wetsvoorstel bij Tweede Kamer	
15 maart 2025	Box 3 wetsvoorstel aangenomen door Tweede Kamer	Totale tijdsduur voordat de wet wordt aangenomen door Tweede Kamer; min. 3,5 maand, in deze planning is uitgegaan van 5,5 maand.
	15 maart van jaar T is uiterste datum om belastingjaar T+2 de stelselwijziging in te laten gaan. Dit is gebaseerd op de opdrachtverstrekking aan gegevensleveranciers (banken, verzekeraars, Kadaster), het maken van transportverbindingen voor gegevensuitwisseling en het bouwen en testen van de IT-systemen binnen de Belastingdienst.	2 weken: wetsvoorstel moet geagendeerd worden op procedurevergadering vaste commissie voor Financiën en de datum voor inbreng verslag moet worden afgesproken. 1 maand: opstellen van het verslag door de Kamer. Evt. organiseren rondetafelgesprek. 3 weken: opstellen nota naar aanleiding van het verslag door FIN.
		2 weken: nota naar aanleiding van het verslag wederom agenderen voor behandeling procedurevergadering vaste commissie voor Financiën. Besluit of overgegaan kan worden tot plenaire behandeling en/of wetgevingsoverleg.
		NB: deze planning is zeer krap. De Tweede Kamer moet telkens doorgaan met behandelen.
15 maart 2025	Indienen box 3 wetsvoorstel bij Eerste Kamer	
December 2025	Verwachte publicatie in het Staatsblad	
Januari 2027	Gewenste inwerkingtreding wetgeving	

Ministerie van Financiën

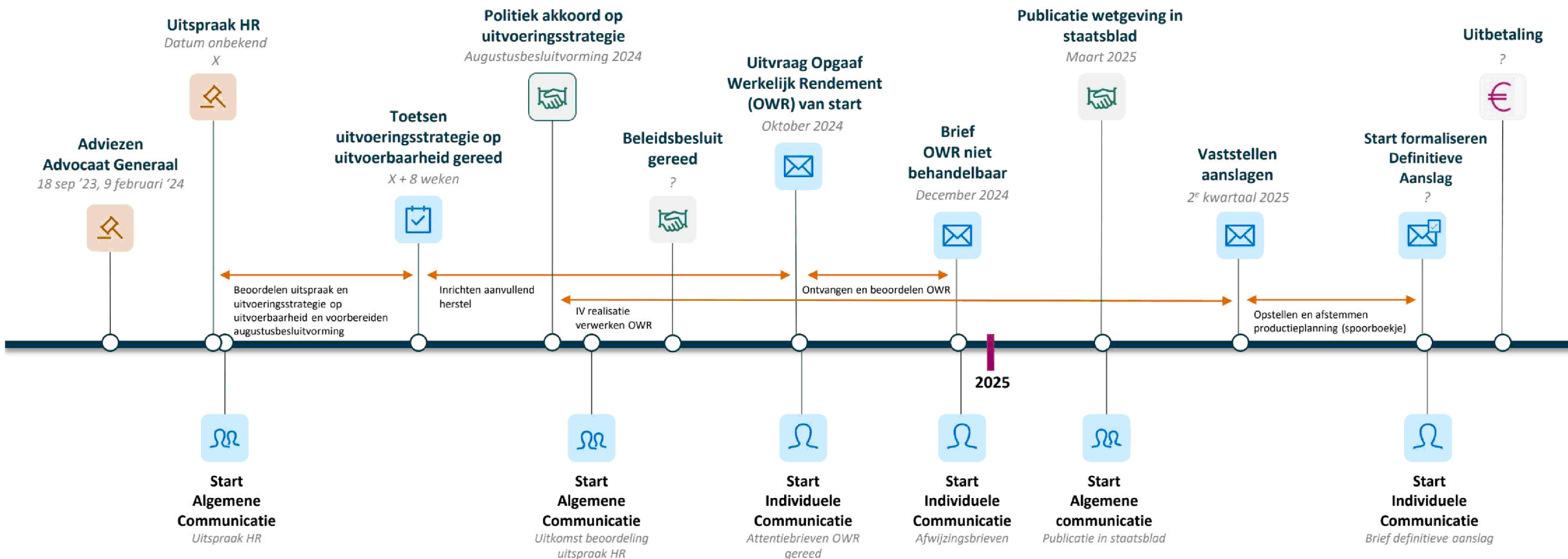
Tijdelijk Aanvullend Herstel Box 3

Uitgaande van een uitspraak van de Hoge Raad in juni 2024 en het behalen van een politiek akkoord op de uitvoeringsstrategie in de Augustusbesluitvorming 2024

Februari 2024

Aanvullend Herstel Box 3 | Tijdlijn uitgaande van Augustusbesluitvorming 2024

- Kritieke besluitvormingsmomenten**
- Om Augustusbesluitvorming te halen dient uiterlijk in juni (X) de uitspraak van de Hoge Raad plaats te vinden
  - Besluitvorming in portfolio proces IV
  - Politieke afstemming
  - Tijdlijn nog af te stemmen met fiscale dienstverlening i.v.m. ontwikkelen software

Risico's

- Prioritering in IH-portfolio nog nodig
- Toename ongestructureerde burgerreacties na uitspraak HR
- Toename in gebreke stelling en eventueel beroepen niet tijdig beslissen
- Overvolle productieplanning kan start uitvraag OWR belemmeren
- Overschrijding termijnen

4/3/2024
Dank
Aanpak
Wacht

Ministerie van Financiën

ma 4/3 - 12⁰⁰ uur

wekevening

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister

op weg naar
Commissie
debat
p.s. vraag
schijf te
overdeel
10F

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Reguliere nota box 3 - bespreking 4 maart 2024

Datum
26 februari 2024

Notanummer
2024-0000172490

- Bijlagen**
1. Kritieke paden planning toekomstig stelsel Box 3
  2. Tijdslijn Aanvullend Herstel Box 3

Aanleiding

Op maandag 4 maart staat een regulier overleg box 3 met u gepland. Ter voorbereiding op dit overleg leggen we u enkele punten voor in deze nota. Het volgende informatie- en beslispunt wordt aan u voorgelegd:

- Toekomstig stelsel | Vervolg staatssteunanalyse

De volgende punten willen we met u bespreken:

- Conclusie Advocaat-Generaal (A-G) box 3 vanaf 2017
- Vervolg Wet werkelijk rendement box 3 na afronding toetsen

Daarnaast komen de volgende informatiepunten in de nota aan de orde:

- Update stand van zaken rechtsherstel
- Update commissiedebat box 3

Informatie- en beslispunt – Toekomstig stelsel | Vervolg staatssteunanalyse

1. U heeft verzocht om te onderzoeken of een schriftelijk vastgelegd conservatief dividendbeleid een aanknopingspunt kan bieden om een afwijkende behandeling van aandelen in deze bedrijven te rechtvaardigen in het kader van staatssteun. Bijgaand treft u onze analyse aan.
2. Wij adviseren om de uitzondering voor aandelen in familiebedrijven (vanwege mogelijke staatssteun en uitvoeringsproblematiek), zoals opgenomen in het wetsvoorstel dat voor de Uitvoeringstoets is aangeboden, te schrappen en om niet een andere uitzondering te creëren op grond van een bepaald type dividendbeleid.

Aanknopingspunt

29.02.24
Dank
Met
Jeens!

Kern

- Het voeren van een conservatief dividendbeleid als criteria voor het belasten van de aandelen in bedrijven via een vermogenswinstbelasting (VWB) is niet werkbaar.
- Er is geen - wettelijke of maatschappelijk gangbare - definitie voorhanden van soorten dividendbeleid die objectieve criteria bevatten. Als voor box 3 een conservatief dividendbeleid als criterium wordt geïntroduceerd dan zouden hiervoor arbitraire keuzes moeten worden gemaakt. De variëteit aan ondernemingen en daarmee het dividendbeleid is groot. Een conservatief dividendbeleid voor een onderneming in de ene sector kan voor een bedrijf in een andere sector juist als regulier of ruim worden aangemerkt.

- Met een bepaald type dividendbeleid als bepalend criterium kunnen niet alleen aandelen in MKB-ondernemingen onder de regeling vallen maar ook aandelen in beursgenoteerde ondernemingen die een conservatief dividendbeleid voeren.
- De vormgeving van het dividendbeleid is aan de aandeelhouders en de onderneming. De interpretatie van de afspraken in het kader of voldaan is aan een conservatief dividendbeleid zal leiden tot discussies met de Belastingdienst en mogelijke procedures.
- Als in enig jaar niet is voldaan aan het dividendbeleid-criteria leidt dit tot sfeerovergang tussen het vermogenswinst- en het vermogensaanwasregime waarbij moet worden afgerekend over de nog niet eerder belaste waardemutaties van de betreffende aandelen.
- Het voeren van een conservatief dividendbeleid kan in het kader van staatssteun niet gebruikt worden om een onderscheid te maken tussen vermogensaanwas- en vermogenswinstbelasting, omdat dit geen objectief karakter heeft. Een rechtvaardiging op basis van de aard en de opzet van het referentiestelsel (Wet inkomstenbelasting 2001) is daardoor niet te onderbouwen. Dit leidt tot een risico van onrechtmatige staatssteun.

Toelichting

Algemeen

- Het is in de praktijk gebruikelijk om afspraken tussen aandeelhouders over het dividendbeleid – in aanvulling op of in afwijking van de statuten van de vennootschap - vast te leggen in een aandeelhoudersovereenkomst. Het voordeel van een aandeelhoudersovereenkomst is dat de (vertrouwelijke) afspraken niet openbaar worden en eenvoudig zijn te wijzigen. Statuten daarentegen zijn voor iedereen te raadplegen via de Kamer van Koophandel en moeten via de notaris worden gewijzigd.
- Daarnaast kunnen afspraken worden gemaakt over het dividendbeleid in een familiestatuuut als onderdeel van de governance van het familiebedrijf. Een familiestatuuut is echter geen juridisch document waar rechten aan kunnen worden ontleend. Ten aanzien van het dividendbeleid worden afspraken juridisch vastgelegd in een aandeelhoudersovereenkomst.

Dividendbeleid

- De Algemene Vergadering van aandeelhouders (AV) is bevoegd tot het nemen van een besluit om dividend uit te keren. Het dividendbeleid moet in redelijkheid worden vormgegeven. Bepaalde soorten dividendbeleid zijn niet gedefinieerd in de wet. Het Burgerlijk Wetboek maakt wel onderscheid tussen naamloze vennootschappen (NV's) en besloten vennootschappen (BV's).
  - Bij NV's komt in beginsel de winst geheel ten goede aan de aandeelhouders. Dividend mag worden uitgekeerd als het eigen vermogen groter is dan het gestorte aandelenkapitaal en de wettelijke/statutaire reserves (balanstest).
  - Bij BV's geldt het uitgangspunt dat de aandeelhoudersvergadering besluit tot dividenduitkering en het bestuur toestemming moet geven. Bij BV's geldt een beperkte balanstest en de AV besluit over de bestemming van de winst. Het bestuur van een vennootschap weigert een dividenduitkering echter als het weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden (de continuïteit van de onderneming is dan in gevaar). Bij de invulling van het dividendbeleid moet een

onderneming de redelijkheid en billijkheid in acht nemen. Jurisprudentie kleurt in bepaalde specifieke gevallen in wanneer een dividenduitkering (of het uitblijven daarvan) onverantwoord is.

- De variëteit aan ondernemingen en daarmee het dividendbeleid is groot. Het kan gaan om een lokale MKB-ondernemer (met een BV-structuur) die na aftrek van het eigen salaris jaarlijks weinig winst overhoudt en gedurende het bestaan van de onderneming slechts een enkele keer dividend uitkeert (bijvoorbeeld na verkoop van de onderneming). Beter presenterende ondernemers hebben meer mogelijkheden om de nettowinst regelmatig uit te keren als dividend of aan te wenden voor herinvesteringen.
- Het dividendbeleid dat bedrijven voeren is onder andere afhankelijk van de financiële positie, sectordynamiek en groeimogelijkheden. In het algemeen kunnen de volgende soorten dividendbeleid worden onderkend.
  - Stabiel dividendbeleid: Bij dit beleid keren bedrijven jaarlijks dividend uit ongeacht de schommelingen in de winst. Het gaat hierbij veelal om bedrijven die in stabiele sectoren opereren. De inkomsten voor de aandeelhouders zijn voorspelbaar.
  - Residueel dividendbeleid: Bij dit beleid keren bedrijven pas dividend uit als er voldoende middelen zijn voor investeringen en groeimogelijkheden. Het gaat hierbij veelal om bedrijven die in kapitaalintensieve industrieën opereren.
  - Lage of (tijdelijk) geen uitbetaling: Bij dit beleid keren bedrijven weinig of (tijdelijk) geen dividend uit aan de aandeelhouders. De nettowinst wordt (nagenoeg) volledig ingezet voor de financiering van groei en overnames.
- Een belangrijke vraag is wat verstaan moet worden onder een conservatief dividendbeleid. Moet het aantal dividenduitkeringen qua frequentie beperkt zijn over een langere periode of moet de omvang van de dividenduitkeringen substantieel lager zijn dan de benchmark? Hoe kan de benchmark waarmee het dividendbeleid vergeleken moet worden, worden afgebakend? Moet hierbij onderscheid worden gemaakt tussen de financiële prestaties van sectoren, zoals banken, olie-, telecom-, vastgoed-, technologie en utiliteitsbedrijven?

Gevolgen voor de belastingplichtige en de Belastingdienst

- De Belastingdienst beschikt niet over contra-informatie op basis waarvan kan worden vastgesteld in welke bedrijven belastingplichtigen in box 3 investeren en heeft geen inzicht in het dividendbeleid van die bedrijven. De Belastingdienst is zodoende volledig afhankelijk van de informatie die de belastingplichtigen zelf bijhouden en opgeven.
- Voor belastingplichtigen en de Belastingdienst is het van belang om per jaar objectief vast te kunnen stellen of aandelen voldoen aan de definitie. Het is daarom relevant dat het voeren van een conservatief dividendbeleid kan worden omgezet in toetsbare criteria.
- Van belang is om te realiseren dat sprake is van sfeerovergang (van VWB naar VAB) als in enig jaar niet meer is voldaan aan de voorwaarden. Het risico bestaat op het heen en weer schommelen tussen regimes bij een grillig of onvoorspelbaar dividendbeleid (wat overigens niets zegt over de commerciële, valide, argumenten die daarvoor aanwezig kunnen zijn).
- Als een onderneming bijvoorbeeld vanwege een bijzondere gebeurtenis, zoals een onverwachte financiële meevaller, in tegenstelling tot het afgesproken conservatieve dividendbeleid besluit om een aanzienlijke

- dividenuitkering aan de aandeelhouders te doen, dan verlaten de aandelen het VWB-regime. Dit heeft tot gevolg dat de nog niet eerder belaste waardemutaties in dat jaar in de heffing worden betrokken.
- Stel dat het dividendbeleid voorziet in een afwijking in het geval van bijzondere financiële omstandigheden, dan kan het toetsen van deze bepaling leiden tot (interpretatie)discussies tussen de belastingplichtige en de inspecteur.

Bespreekpunt 1 – Conclusie A-G box 3 vanaf 2017

In een eerdere nota die u heeft ontvangen op 14 februari over de conclusie van de A-G over de toepassing van de wet rechtsherstel box 3 in de jaren 2017 en 2018, heeft u aangegeven dit verder te willen bespreken in het volgende box 3 overleg.

Daarnaast had u nog enkele vragen over de conclusie van de A-G. De beantwoording op deze vragen is hieronder opgenomen.

gab

1. Gemiddelde rendementen

- U hebt gevraagd om een overzicht van de gemiddelde rendementen inclusief vermogenswinsten bij overige beleggingen. Dit hebben wij in onderstaande tabel opgenomen. Voor onroerende zaken is dit exclusief eventueel direct rendement (huurinkomsten minus kosten).

Jaar	Obligaties (NL 10-jarige staatsobligaties)	Aandelen (koers MSCI Europe)	Onroerend goed (CBS prijsindex bestaande koopwoningen)	Forfait overige bezittingen (langjarig gemiddelde)
2017	0,52%	13,72%	8,25%	5,39%
2018	0,58%	-10,02%	8,39%	5,38%
2019	-0,07%	24,57%	6,48%	5,59%
2020	-0,38%	-1,71%	8,38%	5,28%
2021	-0,33%	23,32%	20,33%	5,69%
2022	1,38%	-7,97%	2,73%	5,53%
2023	2,79%	15,04%	1,61%	6,17%

gab

2. 'Significante afwijking'

- In de conclusie van 1 september 2023 heeft A-G Wattel overwogen dat een schending van EVRM-rechten pas kan worden aangenomen als het feitelijke rendement "significant" lager is dan het forfaitair bepaalde rendement. U vroeg hierover: wat is significant?
- A-G Wattel heeft zelf niet concreet aangegeven wanneer sprake is van een significante afwijking. Hij adviseert de Hoge Raad om aan te geven in hoeverre het Kerstarrest een marge toelaat tussen heffing op basis van het werkelijke rendement en heffing op basis van het wettelijke (forfaitaire) rendement.
- Hij overweegt wel over de concreet voorliggende zaak dat sprake is van een totaal nettovermogen van € 1.328.507, terwijl het in die zaak gaat om het rendement op VvE-reserves van € 10.807 (0,8%), waarbij het belastingverschil tussen het belasten van werkelijk en forfaitair rendement zou uitkomen op € 170. De A-G geeft aan dat van een dergelijk verschil moeilijk gezegd kan worden dat het fundamentele rechten schendt.

praag niet op A4

- De A-G haalt verder een arrest aan over de leegwaarderatio.¹ De leegwaarderatio regelt de waardering van verhuurde woningen in box 3, uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. In het aangehaalde arrest oordeelde de Hoge Raad dat de leegwaarderatio onverbindend is als de hierdoor berekende waarde 'in betekende mate', meer dan 10%, afwijkt van de werkelijke waarde.

Bespreekpunt 2 – Vervolg Wet werkelijk rendement box 3 na afronding toetsen

Op dit moment zijn de uitvoeringstoets en andere wetgevingstoetsen voor het wetsvoorstel Wet werkelijk rendement box 3 uitgezet. Naar verwachting zijn deze toetsen eind maart afgerond. Om de gewenste inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2027 te halen, dient het wetsvoorstel uiterlijk in de ministerraad op vrijdag 21 juni te worden behandeld. Daarna kan de adviesaanvraag voor het wetsvoorstel bij de Raad van State worden gedaan.

We willen tijdens het overleg graag met u bespreken hoe u verder wilt gaan met het wetsvoorstel na de afronding van de toetsen.

Kern

- Onderstaand hebben wij een planning opgenomen voor het kunnen halen van de beoogde inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2027. In bijlage 1 vindt u nog een uitgebreider overzicht van de planning.
- Het wetsvoorstel moet uiterlijk 15 maart 2025 zijn aangenomen door de Tweede Kamer. Advisering door de Raad van State duurt in beginsel drie maanden.
- Voordat het wetsvoorstel wordt aangeboden voor advisering aan de Raad van State zullen eventuele aanpassingen die volgen uit de uitvoerings- en wetgevingstoetsen verwerkt moeten worden. Daarnaast is het nodig dat besluitvorming plaatsvindt over enkele openstaande punten in het wetsvoorstel:
  - Invulling parameters (tarief, heffingvrij inkomen, forfait eigen gebruik, verliesdrempel) en bijbehorende budgettaire gevolgen. We bekijken momenteel de mogelijkheid om onderzoek te laten doen naar de waardering van eigen gebruik.
  - Behandeling familiebedrijven naar aanleiding van de staatssteunanalyse.

Datum	Activiteit
Eind maart 2024	Afronding toetsen.
April – mei 2024	Verwerken uitkomsten toetsen.
juni 2024	Voorportalen en onderraad.
21 juni 2024	Behandelen ministerraad en aanbieden aan Raad van State.
September/oktober 2024	Opstellen nader rapport na advies Raad van State en indienen wetsvoorstel Tweede Kamer.
15 maart 2025	Ketenpartners hebben een leveringsovereenkomst nodig voor het opstellen van hun begroting voor 2026. Het wetsvoorstel moet daarom vóór

¹ HR 3 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:812, BNB 2015/174

deze datum aangenomen zijn in de Tweede Kamer.

Lopende toetsen

- Op 11 januari 2024 zijn het wetsvoorstel en de memorie van toelichting uitgezet bij de dienstonderdelen voor de Uitvoeringstoets.
- Op 8 februari hebben de verschillende dienstonderdelen de eerste bijdrage geleverd. Hieruit is naar voren gekomen dat de volgende onderwerpen diepgaander uitgewerkt zullen moeten worden:
  - ① De afbakening van het begrip 'familiebedrijven'. De formuleringen in het actuele wetsvoorstel leiden tot uitvoeringproblemen bij de Belastingdienst, waarbij door uitvoeringsjuristen wordt aangegeven dat zij er sterk aan twifelen of een begaanbare afbakening gevonden kan worden t.o.v. andere lichamen. Dit hangt samen met het eerste beslispunt in deze nota.
  - ② De omvang en tijdsduur van de administratieplicht door belastingplichtigen. En in aanvulling daarop de registratie van gegevens door de Belastingdienst en het langdurig behouden hiervan in de ICT-systemen van de dienst.
  - ③ De behandelduur van de meer complexe aangiften met werkelijk rendement uit vermogensbronnen. Zowel bij Grote Ondernemingen, MKB als Particulieren wordt aangegeven dat niet alleen sprake is van meer benodigde behandelcapaciteit, maar ook van een forse benodigde investering in kennis van winstaspecten.
- Op 1 maart jl. leveren de dienstonderdelen een tweede uitwerking van hun bijdrage aan. De komende week vindt hierover bilaterale afstemming plaats, voordat het concepteindrapport wordt opgesteld. Het concepteindrapport is beoogd 13 maart gereed te zijn, zodat deze vervolgens op 19 maart in het WUF (Werkgroep Uitvoering en Fiscaliteit) besproken kan worden. Op 26 maart staat de Uitvoeringstoets in het Bestuursteam van de Belastingdienst geagendeerd.
- Voor het wetsvoorstel en de memorie van toelichting is een wetgevingsadvies aangevraagd bij de Raad voor de rechtspraak. De Raad let daarbij op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Daarnaast adviseert de Raad over de inhoud van het wetsvoorstel.
- Het wetsvoorstel en de memorie van toelichting zijn ter advies voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Voor een adviesaanvraag bij de AP dient ook een Data Protection Impact Assessment (DPIA) te worden opgesteld, waarmee vooraf de privacyrisico's van de wetgeving in kaart kunnen worden gebracht. De AP toetst aan de hand van het wetsvoorstel, de memorie van toelichting en de wetgevings-DPIA de verwerking van persoonsgegevens van het wetsvoorstel.
- Er is daarnaast advies aangevraagd bij het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). Het ATR toetst de regeldrukeffecten van het wetsvoorstel.
- De Uitvoeringstoets zal op 29 maart worden opgeleverd. Hierdoor kunnen eventuele opmerkingen van het Bestuursteam Belastingdienst op 26 maart nog worden verwerkt. De overige bovenstaande toetsen zijn naar verwachting eveneens eind maart afgerond.

Informatiepunt 1 – Update stand van zaken rechtsherstel

In dit informatiepunt geven wij u een korte update over de voorbereidingen op het arrest van de Hoge Raad.

Kern

- Wij hebben nog geen nieuwe richtdatum ontvangen waarop het arrest van de Hoge Raad verwacht wordt.
- Wij blijven bezig met voorbereidingen voor het formulier 'Opgaaf werkelijk rendement' (OWR).
- Omdat nog niet duidelijk is wat onder 'werkelijk rendement' moet worden verstaan, worden via het formulier OWR zoveel mogelijk gegevens uitgevraagd die potentieel relevant kunnen zijn voor de bepaling van het werkelijke rendement. Daarmee kan het formulier gebruikt worden om zowel het directe rendement als het indirecte rendement (volgens een vermogensaanwassystematiek of vermogenswinstsystematiek) te bepalen.
- Uitgangspunt is dat aan de hand van het nog te wijzen arrest van de Hoge Raad zal worden bepaald welke gegevens relevant zijn. De uitvraag van gegevens die niet nodig zijn voor het bepalen van het werkelijke rendement kan dan in het formulier worden uitgeschakeld.
- De afgelopen periode zijn de gegevens, die per box 3-categorie uitgevraagd moeten worden, uitgewerkt. Daarnaast werken wij aan helpteksten in de formulieren en voorbereidingen voor communicatie. Medio maart staat een publiekstest van het vernieuwde formulier OWR gepland.
- Wij hebben een indicatieve tijdslijn bijgevoegd, in bijlage 2, voor acties nadat het arrest gewezen wordt.
- Mocht het arrest van de Hoge Raad impliceren dat aanvullend herstel nodig is, dan is het – met het oog op de Rijksbegroting en de productieplanning bij de Belastingdienst - van belang dat tijdens de augustusbesluitvorming politiek akkoord wordt bereikt over de te hanteren uitgangspunten in het aanvullend herstel (uitvoeringsstrategie).
- Dit politieke akkoord omtrent de uitvoeringsstrategie zal vertaald dienen te worden in een beleidsbesluit of spoedwetgeving, op grond waarvan de Opgave Werkelijk Rendement uitgevraagd kan worden.
- De Belastingdienst is intensief bezig met voorbereidingen op basis van verschillende uitvoeringsscenario's voor in het geval het arrest van de Hoge Raad aanvullend herstel impliceert.
- Van belang is op te merken dat het verwerkingsproces van de ingeleverde formulieren Opgave Werkelijk Rendement nog volledig in de IV-voorzieningen ontwikkeld dient te worden. Over de prioritering van deze werkzaamheden in het IV-portfolio zal nog besloten moeten worden. Nu al staat vast dat dit verdringing van werkzaamheden tot gevolg heeft, en dat met een doorlooptijd van 6-9 maanden rekening gehouden dient te worden voor de ontwikkeling van een geautomatiseerde risicobeoordeling en de verwerking van gegevens in de rekenmodule van het AanslagBelastingenSysteem (ABS).
- Om de uitvoeringsstrategie tijdig te kunnen voorbereiden voor de augustusbesluitvorming, is het – hoewel dit aan de Hoge Raad is – zeer wenselijk dat de Hoge Raad uiterlijk medio juni arrest wijst.

→ zie wel laatste conclusies AB

←

grauw
wotley

Vierhoek

- Het lijkt ons verstandig om de Vierhoek te informeren over de stand van zaken bij de rechtszaken over het rechtsherstel (o.a. verwachte datum en potentiële budgettaire gevolgen). Dit hebben wij bij AZ aangemeld voor de ambtelijke vierhoek van 5 maart en de politieke vierhoek van 12 maart. Het stuk voor de vierhoek zullen wij in een separate nota aan u voorleggen.

Informatiepunt 2 – Update commissiedebat box 3

Op verzoek van de vaste commissie voor Financiën zal op 4 april een commissiedebat plaatsvinden over box 3. In dit informatiepunt leggen wij u een punt van aandacht voor in de aanloop naar het debat.

Kern

- De Tweede Kamer verwacht dat alle stukken die relevant zijn voor het debat uiterlijk de vrijdag ervoor, op 29 maart, naar de Kamer worden gestuurd. We streven ernaar een brief aan de Kamer te sturen met een update van het traject over het wetsvoorstel voor het toekomstige stelsel. We willen dan de staatssteunanalyse die is uitgevoerd door NautaDutilh meesturen en idealiter ook de uitvoeringstoets.
- De Uitvoeringstoets wordt op 29 maart opgeleverd. Dit betekent dat dit een heel krap tijdpad is. In het geval dat de Uitvoeringstoets nog tot nadere vragen / uitzoekpunten leidt of dat het tijdpad niet wordt gehaald, zullen wij in de Kamerbrief een update opnemen over het proces van de Uitvoeringstoets.

Communicatie

U ontvangt separaat een communicatiestrategie in aanloop naar de uitspraak HR en het debat op 4 april.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

di 26/3 16.00-16.30

TER BESPREKING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de minister

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Reguliere nota box 3 - bespreking 26 maart 2024

Datum

18 maart 2024

Notanummer

2024-0000213237

Bijlagen

1. Overzicht Kamerstukken
Box 3

Aanleiding

Op dinsdag 26 maart staat er een reguliere bespreking met u gepland over box 3. In deze nota treft u de voorbereiding aan op het overleg. In de nota worden vier informatiepunten voorgelegd:

- Voorbereiding commissiedebat
- Twee informatiepunten over vastgoed
- Totaalwinstgedachte niet meer als basis

Informatiepunt 1 – Voorbereiding commissiedebat

Het commissiedebat over box 3 is verplaatst naar donderdag 18 april. In dit informatiepunt lichten wij u in over de voorbereidingen die wij treffen in aanloop naar het debat.

Kamerbrief

- Zoals eerder met u besproken, sturen wij een brief naar de Tweede Kamer met daarin een update van het traject over het wetsvoorstel voor het toekomstige stelsel.
- In de brief wordt één inhoudelijke wijziging op het voorstel geschetst over familiebedrijven (vervallen uitzondering voor familiebedrijven).
Vervolgens wordt in de brief een verduidelijking opgenomen over het belasten van onroerend goed in het toekomstige stelsel. Daarnaast zal in de brief een update worden gegeven van de uitvoeringstoets en de andere wetgevingstoetsen die zijn aangevraagd voor het wetsvoorstel. Naast de update van het toekomstige stelsel, wordt in de brief de voorbereiding op het arrest van de Hoge Raad geschetst.
- We zullen bovenstaande brief t.z.t. tevens naar de Eerste Kamer sturen. In de brief aan de Eerste Kamer zal nog een stuk tekst worden toegevoegd waarin de motie-Van Rooijen over de vermogenswinstbelasting als onderdeel van de belastinghervorming wordt afgedaan.
- Het Internationaal Monetair fonds (IMF) is onlangs langs geweest en heeft zich uitgelaten over het voorstel voor een vermogensaanwasbelasting. Het IMF neemt de bevindingen op in een landenrapport, dit rapport zal naar verwachting in april worden gepubliceerd. Hierdoor is het (vooralnog) niet mogelijk om iets over de bevindingen van het IMF op te nemen in de brief.

26.03.24

Bespreking

Dat

26

nodig het er is
wil communicatie.

Vorbereidingsdossier

- Momenteel werken wij aan een voorbereidingsdossier voor het debat. Het dossier zult u vóór het debat ontvangen.
- Voor het debat zullen wij een spreeklijn opstellen. Daarnaast werken wij het overzicht met Kamerstukken dat is opgesteld voor een eerder commissiedebat (bijlage 1) bij met alle Kamerstukken over box 3 die daarna zijn gepubliceerd. Wij horen graag of u deze Kamerstukken zelf ook geprint wilt hebben.
- Verder vernemen wij graag of u nog andere wensen heeft ten aanzien van het voorbereidingsdossier voor het commissiedebat.

Informatiepunten 2 & 3 – Onderzoek vastgoed

Informatiepunt 2

Wij willen onderzoek laten doen naar de hoogte en de economische en juridische houdbaarheid van een van een vastgoedbijtelling (het eigen gebruik). Dit onderzoek zal bestaan uit een drietal onderdelen die kunnen bijdragen aan de onderbouwing van de hoogte van de vastgoedbijtelling:

- a. Een empirisch onderzoek naar rendementen van verhuurde woningen, om zo de hoogte van de vastgoedbijtelling te kunnen onderbouwen (externe partij, begeleidingscommissie FIN).
- b. Een juridisch onderzoek (externe partij).
- c. Een burger onderzoek (via focusgroepen van de Belastingdienst).

Informatiepunt 3

Als een onroerende zaak in het jaar van inwerkingtreding van het nieuwe box 3-stelsel in aanbouw is, dan is de beginwaarde van deze onroerende zaak gelijk aan de waarde van de onroerende zaak in feitelijke staat (in aanbouw) op de peildatum. De investeringen in de onroerende zaak zijn dan stortingen die de belastingplichtige kan verrekenen met de te belasten vermogensaanwas wanneer de onroerende zaak de vermogenswinstbelasting verlaat, bijvoorbeeld bij verkoop. De vraag is hoe deze vastlegging moet plaatsvinden. De belastingplichtigen zullen daarover immers zekerheid wensen. Uit het rapportageformat voor de Uitvoeringstoets blijkt dat de Belastingdienst geen beschikking van de instapwaarde zal (kunnen) vaststellen. Mogelijk is een staffelstaat in het aanslagbelastingstelsel (ABS) een alternatief. Dat moeten we nog nader uitzoeken. Dit kan extra uitvoeringslasten tot gevolg hebben.

Informatiepunt 4 – Totaalwinstgedachte niet meer als basis

Het commissiedebat over box 3 is verplaatst naar donderdag 18 april. In dit informatiepunt lichten wij u in over de voorbereidingen die wij treffen in aanloop naar het debat.

Kern

- Bij de vormgeving van het inkomensbegrip voor het toekomstige stelsel box 3 wordt de totaalwinstgedachte niet meer als basis gebruikt.
- Om beleidsmatige redenen zijn er veel uitzonderingen op de totaalwinstgedachte gemaakt, bijvoorbeeld voor de waardering, de genietingsstijdstippen en de toerekening van inkomen naar een bepaald belastingjaar. Als er veel uitzonderingen worden gemaakt, is het op een gegeven moment niet meer logisch om iets als hoofdregel te hanteren.

- Daarom worden in het wetsvoorstel de totaalwinstgedachte en het goedkoopmansgebruik vervangen door concrete regels voor het inkomensbegrip voor box 3. Bijkomend voordeel is dat concrete regels meer duidelijkheid geven dan open normen zoals het goedkoopmansgebruik.
- Dit is een wetstechnische exercitie, op beleidsmatig gebied verandert er niets. Op de onderwerpen waarbij goedkoopmansgebruik nog wel werd gebruikt, bijvoorbeeld bij de genotsrechten, blijft dit het geval.

llvs.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Blz*	Datum en Kamerstuknummer	Titel	Geagendeerd voor CD	Toekomstig stelsel of rechtsherstel	Korte inhoud
PM	6 februari 2024 2024Z00252	Antwoord op vragen van het lid Idsinga over de artikelen 'Fiscus belast betaaltegoed oneerlijk, bedrag loopt op naar 130 miljoen euro' en 'Spaarders betalen hogere box 3-heffing na definitieve belastingaanslag'	Nee	Rechtsherstel	Beantwoording op Kamervragen gesteld over de artikelen 'Fiscus belast betaaltegoed oneerlijk, bedrag loopt op naar 130 miljoen euro' en 'Spaarders betalen hogere box 3-heffing na definitieve belastingaanslag'.
PM	25 januari 2024 32 140, nr. 179	Reacties internetconsultatie wetsvoorstel werkelijk rendement box 3	Ja	Toekomstig stelsel	Brief over de reacties op de internetconsultatie en de inhoudelijke wijzigingen aangebracht op het voorstel naar aanleiding van de internetconsultatie.
PM	29 september 2023 32 140, nr. 177	Box 3: voorbereidingen arrest Hoge Raad en onderzoek tegenbewijs over meerdere jaren	Nee	Rechtsherstel	Brief om de Tweede Kamer te informeren over de voorbereidingen die de Belastingdienst treft op het arrest van de Hoge Raad.
PM	8 september 2023 32 140, nr. 171	Reactie op verzoek commissie over het position paper van 'Public Value' van 4 mei 2023 ten behoeve van het Commissiedebat over de 'toekomst van box 3'	Nee	Toekomstig stelsel en rechtsherstel	Brief met reactie op het position paper van Public Value, waarin wordt beargumenteerd dat vanwege de wijzigingen per 1 januari 2023 in box 3, particuliere vastgoedbeleggers nauwelijks meer rendementen behalen.
PM	8 september 2023 32 140, nr. 170	Toezeggingen gedaan tijdens het commissiedebat over de toekomst van box 3 op 9 mei jl. over de vervolgstappen met betrekking tot de keuzes van het	Nee	Toekomstig stelsel	Brief om de Tweede Kamer te informeren over de vervolgstappen met betrekking tot de keuzes van het toekomstige stelsel in box 3. Daarnaast wordt een vergelijking gemaakt tussen de verschillende varianten ten aanzien van de budgettaire derving.

Blz*	Datum en Kamerstuknummer	Titel	Geagendeerd voor CD	Toekomstig stelsel of rechtsherstel	Korte inhoud
		toekomstige stelsel in box 3			
PM	28 juni 2023 2023Z09527	Antwoord op vragen van de leden Inge van Dijk en Amhaouch over het bericht 'Belasting betalen over geld dat je nooit hebt verdiend: box 3 'desastreus' voor start-ups'	Nee	Toekomstig stelsel	Beantwoording op Kamervragen gesteld over het bericht 'Belasting betalen over geld dat je nooit hebt verdiend: box 3 'desastreus' voor start-ups'.
PM	24 mei 2023 2023Z06350	Antwoord op vragen van het lid Jansen over het belasten van de eigen woning in box 3	Nee	Toekomstig stelsel	Beantwoording op Kamervragen die zijn gesteld over het belasten van de eigen woning in box 3.
PM	26 april 2023 32 140, nr. 153	Verfijning box 3	Nee	Toekomstig stelsel en rechtsherstel	Brief over mogelijke verfijningen van het forfaitaire stelsel tijdens de overbruggingsperiode van box 3. Ook eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen komen aan bod in de brief. Daarnaast gaat de brief over onroerend goed en wordt het geplande tijdspad voor het toekomstige stelsel geschetst.
1	20 april 2023 32 140, nr. 152	Aanhouden van de behandeling van bezwaarschriften box 3 en van het opleggen van definitieve aanslagen met box 3-inkomen dat uit meer bestaat dan banktegoeden	Nee	Rechtsherstel	Brief over werkwijze bij oa reeds ingediende bezwaarschriften in afwachting van de arresten van de Hoge Raad.
4	9 februari 2023 32 140, nr. 146	Verslag schriftelijk overleg	Nee	Toekomstig stelsel	Beantwoording vragen over brief 'Vergelijking vermogenswinst- en vermogensaanwasbelasting en andere toezeggingen toekomstig

Blz*	Datum en Kamerstuknummer	Titel	Geagendeerd voor CD	Toekomstig stelsel of rechtsherstel	Korte inhoud
					stelsel box 3'. Was meegestuurd op 9 februari met de brief, Kamer heeft hier twee aparte Kamerstukken van gemaakt.
69	9 februari 2023 32 140, nr. 145	Toezeggingen gedaan met betrekking tot de toekomst van box 3	Nee	Toekomstig stelsel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tijdelijk invoering vermogensaanwasbelasting op basis van werkelijk rendement 2. Verfijning forfaitair stelsel 3. Uitvoeringsaspecten mogelijk alternatief
93	27 januari 2023 32 140, nr. 144	Aanwijzing massaal bezwaar plus 'niet-bezwaarmakers	Nee	Rechtsherstel	Verzending en toelichting 'aanwijzing' massaal bezwaar plus
98	9 november 2022 32 140, nr. 142	Herijking uitvoeringstoets rechtsherstel box 3	Nee	Rechtsherstel	Aangekondigde herijking van de uitvoeringstoets
100	4 november 2022 32 140, nr. 141	Verzoeken om ambtshalve vermindering niet-bezwaarmakers box 3	Nee	Rechtsherstel	Aankondiging 'massaal bezwaar plus' door middel van nota van wijziging
105	20 oktober 2022 36 202, nr. 27	Schriftelijke beantwoording van een deel van de vragen die zijn gesteld tijdens het wetgevingsoverleg van 17 oktober 2022 over het pakket Belastingplan 2023	Nee	Rechtsherstel	Beantwoording van (een deel van) de vragen over de wetsvoorstel Overbruggingswet box 3 en Rechtsherstel box 3
168	29 september 2022 32 140, nr. 139	Vergelijking vermogenswinst- en vermogensaanwasbelasting en andere toezeggingen toekomstig stelsel box 3	Nee	Toekomstig stelsel	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vergelijking vermogensaanwas- en vermogenswinstbelasting 2. Opties om binnen vermogensaanwasbelasting werkelijke rendement op onroerende zaken te belasten 3. Mogelijkheden om bij vermogensaanwasbelasting en

Blz*	Datum en Kamerstuknummer	Titel	Geagendeerd voor CD	Toekomstig stelsel of rechtsherstel	Korte inhoud
					Overbruggingswet rekening te houden met inflatie 4. Overige 'kleinere' toezeggingen
211	20 september 2022 32 140, nr. 137	Toelichting besluit niet-bezwaarmakers box 3	Nee	Rechtsherstel	Toelichting waarom niet-bezwaarmakers niet gecompenseerd worden, inclusief advies Landsadvocaat
231	5 september 2022 32 140, nr. 136	Stand van zaken box 3	Nee	Toekomstig stelsel en rechtsherstel	Update tijdpaden en nieuwe ontwikkelingen inzake box 3
237	8 juli 2022 32 140, nr. 133	Scenario's herstel niet-bezwaarmakers box 3	Nee	Rechtsherstel	Toelichting HR-uitspraak 20 mei 2022 en de uitwerking van drie scenario's voor herstel: 1. Geen rechtsherstel 2. Volledig rechtsherstel 3. Gedeeltelijk rechtsherstel met verschillende invullingen
247	30 juni 2022 32 140, nr. 131	Beleidsbesluit rechtsherstel box 3	Nee	Rechtsherstel	Aanbieding te publiceren beleidsbesluit rechtsherstel inclusief bijbehorende uitvoeringtoets
263	24 juni 2022 32 140, nr. 121	Planning box 3-stelsel op basis van werkelijke rendement	Nee	Toekomstig stelsel	Nieuwe planning box 3 met daarin de aankondiging dat inwerkingtreding van een stelsel op basis van werkelijke rendement per 202 onzeker is geworden
266	9 juni 2022 32 140, nr. 120	Beantwoording feitelijke vragen contourennota box 3	Nee	Toekomstig stelsel	
291	10 mei 2022 32 140, nr. 107	Toezegging gedaan tijdens het commissiedebat 'Opties voor rechtsherstel box 3' van 20 april 2022, over regelingen waarop het rechtsherstel box 3 effect heeft	Nee	Rechtsherstel	Opsomming van regeling waarop het rechtsherstel box 3 budgettaire impact heeft omdat door de daling van het box 3-inkomen ook het verzamelinkomen daalt

Blz*	Datum en Kamerstuknummer	Titel	Geagendeerd voor CD	Toekomstig stelsel of rechtsherstel	Korte inhoud
293	15 april 2022 35 927, nr. 125	Vorbereiding technische briefing box 3	Nee	Rechtsherstel	Toelichting op dilemma's bij verschillende mogelijke varianten als voorbereiding op de technische briefing van 19 april 2022
350	15 april 2022 32 140, nr. 105	Contourennota box 3-heffing op basis van werkelijke rendement	Nee	Toekomstig stelsel	Contourennota inclusief technische review van het tijdpad implementatie box 3-heffing op basis van werkelijke rendement door Caggemini
387	28 februari 2022 35 927, nr. 112	Toezegging gedaan tijdens het debat over de uitspraak van de Hoge Raad, over box 3	Nee	Rechtsherstel	Afdoen van meerdere toezeggingen oa over een tegenbewijsregeling, een internationale vergelijking, het IBO vermogensverdeling en het proces voor de komende maanden
392	9 februari 2022 35 927, nr. 93	Lijst van vragen en antwoorden over de reactie op verzoek commissie over beantwoording van vragen over de uitspraak van de Hoge Raad van 24 december 2021 inzake box 3	Nee	Rechtsherstel	Reactie op vragen gesteld over brief van 24 januari 2022
460	7 februari 2022 35 927, nr. 108	Aanvullende informatie naar aanleiding van het debat over de uitspraak van de Hoge Raad van 24 december 2021 inzake box 3	Nee	Rechtsherstel	Verzending tweetal ambtelijke stukken waarnaar het lid Omtzigt heeft gevraagd tijdens het debat van 2 februari 2022. De documenten zijn opgesteld voorafgaand aan de uitspraak van 24 december 2021 en bevatten varianten die een eerste verkenning zijn.
467	4 februari 2022 35 927, nr. 107	Publicatie uitspraak op massaal bezwaar box 3	Nee	Rechtsherstel	Aanbieding collectieve uitspraak op massaal bezwaar nav arrest HR van 24 december 2021. Uitspraak is op hoofdlijnen en ziet op jaren 2017/202, alle 200.000

Blz*	Datum en Kamerstuknummer	Titel	Geagendeerd voor CD	Toekomstig stelsel of rechtsherstel	Korte inhoud
					bezwaarschriften worden gegrond verklaard
470	1 februari 2022 35 927, nr. 92	Reactie op verzoek commissie naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad van 24 december 2021 inzake box 3	Nee	Rechtsherstel	Beantwoording vragen over brief van 24 januari 2022. Ook wordt ingegaan op openstaande punten in besluitvorming rechtsherstel en de achtergrond van box 3. Als bijlage zijn feiten en cijfers over box 3 bijgevoegd.
479	24 januari 2022 35 927, nr. 90	Reactie op verzoek commissie over beantwoording van vragen over de uitspraak van de Hoge Raad van 24 december 2021 inzake box 3	Nee	Rechtsherstel	Verzoek om uitstel van de beantwoording van gestelde schriftelijke Kamervragen naar aanleiding van rappel van de vaste commissie voor Financiën

*De paginanummers staat zowel rechts- als linksbovenaan de bladzijdes van de Pdf.

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

de minister

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Vorbereidingsbrief CD box 3

Datum
27 maart 2024
Notanummer
2024-000217275
Opleggen:
1. Brief TK
2. Brief EK
3. Oplegmemorandum ambtelijke Vierhoek
4. Onderzoek
Kantoor

Aanleiding

Op 18 april is in de TK een Commissiedebat box 3. De TK heeft gevraagd om voorafgaand aan het debat de uitkomsten van de uitvoeringstoets op te sturen. Verder zullen ter voorbereiding op het debat de TK en EK geïnformeerd over een aantal ontwikkelingen bij box 3- U (stas) hebt tijdens de reguliere box 3 bespreking op 26 maart j. gevraagd om de brief te agenderen voor de vierhoek (ambtelijke van 2 april en politieke van 5 april).

Beslispunten

- Gaat u akkoord met verzending van de brief naar de politieke vierhoek van 5 april?
- Op 2 april hebben wij met u (stas) een overleg over de inzichten vanuit de uitvoering. Wij adviseren om deze inzichten en duiding mondeling toe te lichten in de politieke vierhoek en mandaat te vragen voor aanvulling van de brief.

Kernpunten

- Wij zullen de conceptbrief en oplegmemorandum aanleveren voor de ambtelijke vierhoek (aanleverdatum donderdag 28 maart). De stukken moeten woensdag 3 april naar AZ gestuurd worden voor de politieke vierhoek. Vanwege de korte deadlines leggen wij de conceptbrief alvast aan u voor. Het is mogelijk dat er nog wijzigingen volgen uit de ambtelijke vierhoek.
- De uitkomsten van de uitvoeringstoets staan nog op PM omdat de uitvoeringstoets nog niet is afgerond. Op 2 april staat om 16.15u een bespreking met u gepland over de inzichten vanuit de uitvoering. Het beeld komt naar voren dat het wetsvoorstel een grote impact heeft op het gebied van IV en handhaafbaarheid. Het wetsvoorstel is naar zijn aard meer complex dan een forfaitair stelsel en zorgt daarnaast ook voor een grote administratieve lastenverzwaring voor een deel van de belastingplichtigen.
- De brief geeft verder een toelichting op:
  - de staatssteunanalyse en het vervallen van de uitzondering voor familiebedrijven,
  - de belasting van eigen gebruik van onroerende zaken, en
  - de voorbereidingen op de arresten van de Hoge Raad.

02/04/24
nie
opmaken
vraag
de brief
→ beide
aspecten
zijn met
nieuw

- De brief voor de EK reageert daarnaast op de eind vorig jaar aangenomen motie Van Rooijen.

Communicatie

Deze brief maakt onderdeel uit van de brede communicatiestrategie richting het box 3 debat op 18 april die al met u (stas) besproken is.

Politiek/bestuurlijke context

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

PS

U moet de uitvoeringstoets
hebben vóór de bespreking